

Дем'янчук С.Я., Колупаєва Т.Б.,
Дем'янчук А.С.

/Гівненський педінститут/

ПРОБЛЕМА ВИХОВАННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ НА ІДЕЯХ МИРУ В ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО

У Декларації про державний суверенітет України відмічається, що Україна "урочисто проголошує" про свої наміри стати в майбутньому постійно нейтральною державою, яка не бере участі у військових блоках і дотримується трьох невідчужуваних принципів: не приймати, не виробляти і не здобувати ядерну зброю, ... активно сприяє зміцненню загального миру і міжнародної безпеки." /Декларація про державний суверенітет України. - К.: Україна, 1991/.

В зв'язку з цим серед проблем, які стоять перед сучасною педагогікою, важливе місце належить питанням виховання учнівської молоді на ідеях миру. Досвід багатьох шкіл України свідчать про те, що ефективно розв'язання цієї дуже важливої проблеми виховної роботи школи неможливе без глибокого вивчення і засвоєння багатого педагогічного-практичного спадщини видатного українського педагога В.О. Сухомлинського. Проблема виховання дітей на ідеях миру знайшла своє відображення в ряді робіт А.С.Макаренка, Л.С.Толстого, О.Й.Сеніченка, В.В.Сухомлинського, М.Д.Брижинецького та ін. Існують окремі питання цієї проблеми в працях В.О.Сухомлинського, які сьогодні вимагають глибокого дослідження. При умові адекватної їх реалізації вони принесуть позитивні результати. Виховання учнівської молоді на ідеях миру в працях В.О.Сухомлинського розглядається як двоєдиний процес, який стоїть із впливу суспільства на особистість та реакції людини на вплив держави. Його аспекти "Серце відкривається", "Виховання громадянина", "Як виховати справжню людину", "Павлівська середня школа" та ін. є важливим керівництвом в формуванні патріотизму України, борня за мир між народами світу.

У працях з дітьми В.О.Сухомлинський радив вчителям використовувати різні форми і методи їх виховання в душі миру. "Важливо, - підкреслював він, - приводити всю цю роботу в систему".

Масовими формами виховання учнів на ідеях миру між народами світу В.О.Сухомлинський вважав бесіди, розповіді і лекції з учнями про мир. Зараз важко знайти таку школу, яка б не використовувала цілий ряд видатного педагога. Учителі шкіл проводять з учнями бесіди, розповіді і лекції про мир, безпеку народів, за роззброєнням і розрядку міжнародної напруги. Підколює середніх шкіл № 1,

II, 18 м.Рівного проводять бесіди про мир за такою тематикою: Боротьба України за мир, роззброєння і розрядку між народами. Наша країна - країна миру. Україна - прапороносець миру. Мир - найзаповітніша мрія всіх народів. Участь молоді в боротьбі за збереження миру. Ми живемо в країні миру. Українські школярі - активні учасники боротьби за мир між народами та ін. В процесі проведення бесід про мир в учнів формується увага про те, що за справу миру і свободи необхідно боротися усім людям: дорослим, молоді, дітям педагоги намагаються підсприямовано формувати у дітей миролюбиву, Інтернаціональну свідомість, виховувати їх активними пропагандистами ідей миру і дружби між народами, поваги до прав людини, готовність до захисту миру.

Нашим дітям близькі і зрозумілі проблеми захисту миру і його зміцнення, розвитку дружби і співробітництва з трудящими всіх країн. Роз'яснюють ці проблеми в процесі всього навчально-виховного процесу школи: на уроках, у позакласній роботі і, насамперед, під час проведення з учнями бесід. Проведення таких бесід і розповідей поєднується з організацією зустрічей з ветеранами другої світової війни та праці.

Однією з дуже важливих форм цієї роботи серед школярів є Уроки миру. На Уроках миру йде мова про головне з усіх прав людини - право на життя, рішучість нашого народу зберегти землю від пожерів термоядерної війни, від лихоліття страждань народів всієї планети.

Для виховання учнів в дусі миру і дружби В.О.Сухомлинський рекомендував вчителям використовувати різноманітні технічні засоби виховання: кінофільми, діафільми, діапозитиви, теле- і радіостеремачі, картини, альбоми і т.д. Корисну роботу в цьому напрямку ведуть шкільні Кіди. Кіди організовують широку переписку з такими клубами зарубіжних країн, трудові акції в Фонд миру і фонди солідарності, збір підписів в захист борців за свободу, мир, рівноправність народів, фестивалі, мітинги в захист миру тощо.

У школах Рівненської області великою популярністю серед учнів користуються суспільно-громадські читання, на яких школярі виступають з рефератами про мир.

Школярі України приймають активну участь в акціях Вахти миру в рамках тижня дій за заборону ядерної зброї, у мітингах солідарності.

Дуже важливо, - підкреслював В.О.Сухомлинський, - щоб педагогічні колективи шкіл послідовно, в системі використовували всі форми і методи виховання учнів в дусі миру, виховували полум'яних патріотів України.